

ПРОБЛЕМИ БЕЗРОБІТТЯ СІЛЬСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ: ЕКОНОМІЧНИЙ І СОЦІАЛЬНИЙ АСПЕКТИ

ВОЛЬВАЧ О.О., СТУДЕНТ,

РАКША І.А., СТУДЕНТ,*

***ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

Безробіття не може бути доцільним ні в економічному, ні в соціальному плані, оскільки його зростання створює цілий комплекс проблем: скорочується купівельна спроможність населення, бюджет втрачає платників податків, підприємство – персонал. Безробіття вважається, з одного боку, важливим стимулятором активності працюючого населення, а з іншого – великим суспільним лихом. Всі країни світу прикладають багато зусиль для подолання безробіття, але жодній ще не вдалося ліквідувати його повністю. Взагалі експерти Міжнародної організації праці вважають, що найближчими роками в середньому в світі рівень безробіття досягне 10 % і повністю ліквідувати його не зможе жодна країна. Підвищення рівня безробіття викликало зниження рівня життя, боляче вдарило по дітях, молоді, людях похилого віку. Злиденність є основною причиною зростання кількості самогубств, абортів, утримання від народження дітей. Але прийняті Верховною Радою та Урядом за останні роки закони, ряд концепцій, програм та додаткових заходів щодо реформування аграрного виробництва, розвитку соціальної сфери села, посилення боротьби з безробіттям повною мірою не виконуються і не мають відчутного впливу на сферу зайнятості в країні.

В залежності від того, в якій місцевості - сільській чи міській ми народилися і проживаємо, значною мірою залежить наше подальше життя. І якщо ще дітьми ми абсолютно не замислюємося, які перспективи дає нам рідна місцина, то в міру нашого дорослішання ми обов'язково ставимо перед собою це питання. Адже кожному з нас рано чи пізно доводиться самостійно заробляти собі на життя, а село і місто дає нам для цього абсолютно різні можливості.

За даними ООН сьогодні в світі кожний третій працездатний

** Науковий керівник – Зайка С.О., ст. викладач*

(750 млн. чол.) не має роботи взагалі або має випадковий чи сезонний заробіток. Тому безробіття є центральною соціальною проблемою сучасного суспільства, але особлива ситуація склалася в Українських селах.

Проблема зайнятості та безробіття в Україні є складовою системної кризи в державі, що обумовлена катастрофічним станом економіки, руйнацією соціальної сфери і особливо на селі, майновим розшаруванням суспільства, зубожінням мільйонів людей. Згідно зі статистикою ООН, сьогодні за межею бідності в Україні перебувають 78 % громадян, 30 % з яких становить сільське населення. За рівнем добробуту Україна займає одне з останніх місць в Європі.

Як відомо, після розпаду Радянського Союзу українське суспільство зустрілося з гострою проблемою безробіття, яка вимагала негайного вирішення. Тогочасний уряд не зміг своєчасно і кваліфіковано вирішити ці питання, а у нині вони набули небачених форм і розмірів. Соціальний стан села вже з давніх часів турбує свідому громадськість нашого суспільства. В 90-х роках значною мірою скоротився рівень зайнятості на селі у виробничих галузях, зазнав зменшення і ринок праці в агропромисловому секторі. Внаслідок реформування сільськогосподарських підприємств і розпаювання землі значна частина працівників втратила роботу. І волею долі мешканці цих куточків України не маючи можливості виходу на більш широкий ринок праці знаходяться на даний момент практично на рівні зубожіння.

У державній Програмі розвитку українського села на період до 2015 року зазначено, що найголовнішими проблемами на селі є відсутність мотивації до праці, бідність, трудова міграція, поглиблення демографічної кризи та відмирання сіл [1, с. 3]. Тому пріоритетними напрямками соціальної політики на селі повинно бути розв'язання проблеми зайнятості та реформування оплати праці в сільському господарстві.

Як відомо люди сільської місцевості здебільшого зайняті в аграрному виробництві, лісовому господарстві та риболовлі. А, рівень доходів в таких галузях знаходиться не на найвищому рівні і за офіційними даними 2009 року становив всього від 721 до 1100 грн., хоча і ці цифри, скоріш за все, є завищеними.

Насправді люди здебільшого живуть за рахунок функціонування

власних домогосподарств, які підтримуються завдяки щоденній клопіткій праці. Багато жителів з сільських районів в пошуках кращої долі подаються на заробітки за кордон. Але з усіх цих проблем, що існують в українському селі, найбільш прикро спостерігати за деградацією сільської молоді, яка викликана розчаруванням у пошуках стабільного заробітку. Здебільшого молоді люди просто не знаходять свого потенційного місця працевлаштування або ж їм не підходить запропонований рівень доходів. Статистика з цього приводу доволі сумна - всього 48 осіб зі 100, віком від 18 до 27 років мають постійне місце роботи. І ситуація, що складається, вимагає втручання з боку держави, бо люди вже втомилися протягом всього цього часу давати раду своїм бідам самотійно.

Багато молодих людей у сільській місцевості починають займатися підприємницькою діяльністю. Здебільшого торгують м'ясом домашніх тварин або фруктами та овочами. Тим особам, яким пощастило отримати вищу освіту, з пошуком роботи у рідних місцях стає легше. Але молодь здебільшого при кращій же ліпшій можливості воліє не повертатися після здобуття освіти у містах до рідної домівки. І від цього спостерігається доволі парадоксальна ситуація: в момент гострого безробіття існує дефіцит робочих рук у соціальній інфраструктурі села, тут бракує вчителів, лікарів та багатьох інших фахівців. І, як неодноразово констатують в багатьох селищних радах, для підйому та розвитку села бракує спеціалістів агрономів, ветеринарів, професійних комбайнерів та трактористів. З плином часу склалося так, що ці професії вважаються серед молоді неprestижними, або ж доступ до здобуття освіти за такими професіями має безліч проблем, зокрема фінансову.

Українське село з його молодими робочими руками має значний потенціал до зростання. І не варто ставити питання, чи матиме молодь бажання працювати на землі. За умови достойного заробітку, який приносить ця земля, питання відпаде саме по собі. І найголовніше: не дивлячись на те, де ми живемо – в глухому селі чи гамірному місті, завжди варто йти вперед. Щасливим можна бути будь-де, адже це не заборонено.

Література.

1. Комплексна програма підтримки розвитку села на період до 2015 року // Економіка АПК. - 2007. - № 1. – С. 3.